ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ರಂಗನಾಥ್.— ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮುದ್ದು ರಾಮಯ್ಯನವರ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳುವಾಗ ಹೇಳಿದಂತೆ ಇದರಲ್ಲ ಸ್ಟಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚುಕಡಿವೆ ಯಾದರೂ ಕೋರ್ಟ್ಗಿಗೆ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬರಬಹುದು ಆದಕಾರಣ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಚ್ಚೆ ರಿಕೆಯಿಂದ ಇರ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ನಾವು ಈ ಅರ್ಜಿ ಗಳನ್ನು ಬಹಳ ತೀವ್ರಗತಿಯಿಂದ ಇತ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಬೇಕೆಂದಿದ್ದ ರೂ ನಹ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ತಡವಾಗುತ್ತದೆ

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು: _ ಪ್ರಶ್ನೆ 167ನ್ನು ಆರೋಗ್ಯ ನಚಿಷರು ಬಂದನತಂರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

Popularising Kannada as official Language

TRIK. R. SRINIVASULU NAYUDU (Shanthinager). — Will the Minister for Excise and Development of Kannada be pleased to state. —

- (a) the measures taken to popularise Kannada as official lanuage both at the Taluk and District Levels;
- (b) the number of Kannada Typewriters supplied by the agencies manufacturing the typewriters; (name of the agencies may be given);
- (e) whether it has come to the notice of the Government that the Kannada Stenggraphers/Typists are not available.
- (d) the number of Kannada books purchased by the State Library and the nature of incentive given to the Kannada writers, scriptists, dramatists, artists?
- SMT. E. E. VAZ (Minister for Excise and Development of Kannada) .--
- (a) Several schemes have been undertaken for development of Kannada as official Language as under:—
 - (i) Training Officers in service in noting and drafting in Kannada.
 - (ii) Incentive allowance to typists who learn or already know Kannada Typing and Kannada Shorthand;
 - (iii) Grant of incentive awards and prizes to the best judgements delivered in Kannada by Presiding Officers of Revenue Courts and for the best books relating to official language and officers/officials.
 - (iv) Printing and Supply of Kannada version of books of Service Rules and Codes.
- (b) 2850 Kannada Typewriters have been supplied by the agencies so far as against orders placed for 3082 typewriters. Details are given in Annexure 'A'.

ANNEXURE-A

Orders Placed with the Firms and Balance Outstanding as on 21st February 1977.

	**	Ordered	Received
1.	M/s. Remington Rend of India Limited, 30, Council House Street, Calcutta-1, asper GO No. ED 430 MPS 70, dated 31-12-1970.	300 Nos. (Brief size)	300 Nos.
2.	M/s. Rayala Corporation Limited, 25/A, Mount Road, Madras, as per G. O. No. ED 200 MPS 72, dated 27-9-1972.	100 Nos. (Brief size)	99 Nos.
3.	M/s. Remington Ran of India Limited, Culcutta-1, as per G. O No. ED 80 M P S 74 dated 1-10-1974.	Brief 825 Nos. Policy 175 Nos.	825 Nos. 173 Nos.
4.	M/s. Godrej & Boyce Mfg. Co., (P) Limited, Godrej Bhavan, Home Street, Bombay, as per G. O No. ED 83 MPS 75, dated 19-8-1975.	1182 Nos.	1182 Nos.
5.	M/s. Godrej & Boyce Mfg. Co., (P) Limited, Bombay, as per G. O. No. ED 40 M P S 76, dated 19-11-1976.	500 Nos.	271 Nos. Balance to be supplied is 229
	Total	3082 Nos.	2850 Nos.
		THE PERSON NAMED IN COLUMN TWO	Charles and the same of the sa

- (c) Kannada Stenographers and Typists are available in sufficient numbers.
- (d) The State Central Library has purchased 36,646 Kannada books.

The Karnataka State Sahitya Academy, Bangalore offers in centives to Kannada Writers by giving 16 prizes of Rs. 1,500 each to the best books published in a year in 16 categories. Six eminent men of letters are honoured in the Academy awards each year and a each award of Rs. 3,000 is given to each of the Selected Scholars. The Academy purchases one copy of each of the Kannada books published in a year. During 1976-77, the Academy purchased 750 books published in 1975.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಅರ್. ಶ್ರೀನಿವಾನಲು ನಾಯ್ಡು.— ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಮೆಂತ್ರಿಗಳು ನನ್ನ ಮೂರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ನರಿಯಾದ ಉತ್ತರವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ವಿಧಾನಸೌಧದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ ಎಸ್ನು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಎಷ್ಟು ಜನ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಯವರಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಲೆವಲ್ ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿನಬೇಕು. ಮತ್ತು ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪುನ್ತಕಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ತರ್ಜುವು ಮಾಡಲಾಗಿದೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಉತ್ತರ ಕೊಡಬೇಕು?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ.ಇ. ಬಾಜ್.—ಜಿಲ್ಲಾ ಗೆಜಟೆಡ್ ಆಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ 2148 ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತರಬೇತಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ ಮಟ್ಟಿದಲ್ಲರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪೈಕಿ 1974-75 ಮತ್ತು 1975-76ರಲ್ಲಿ 7085 ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆ. 1976-77ರಲ್ಲಿ 73:9 ಜನರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆ ಮೈನೂರಿನ ಆಡಳಿತ ಪ್ರಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಹಕಾರದೊಂದಿಗೆ ನಚಿವಾಲಯದಲ್ಲಿ 21 ಜನ ಅಂಡರ್ ಸೆಕ್ರೆಟರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು 82 ಜನ ಸೆಕ್ಷನ್ ಅಫೀಸರ್ಗಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಕೊಡರಾಗಿದೆ.

್ಣಾನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದನ್ಯರ ಎರಡನೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಕೊಡುವುದಾದರೆ, ಮೂಲ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಆಧಾರವನ್ನು ಒದಗಿನುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯಿಂದ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಪಿ ಒದಗಿನಲಾಗಿದೆ.

- 1. ಕಾನೂನು ಆರ್ಥಕೋಶ
- 2. ಕರ್ನಾಟಕ ಆಡಳಿತ ಭಾಷಾ ಆದೇಶಗಳನಾರ ಸಂಗ್ರಹ
- 3. ಸಾದಿ**ಲ್ಪಾ**ರು **ವೆಚ್ಚ**ದ ಕೈಪಿಡಿ
- 4. ಕರ್ನಾಟಕ ನಹಕಾರಿ ಹೇವಾ ನಿಯಮಾವಳ
- 5. ಕರ್ನಾಟಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸಂಹಿತೆ
- ಕರ್ನಾಟಕ ಖಜಾನೆ ಸಂಹಿತೆ
- 7. ಕಛೇರಿ ಕೈಪಿಡಿ
- 8. ಕನ್ನಡ ತೀರ್ಪುಗಳು
- 9. ವ್ಯಾವಹಾರಿಕ ಕನ್ನಡ
- 10. ಮಾದರಿ ಪತ್ರಗಳು
- 11. ವಿಸ್ತರಣಕ್ರಮದಕೈಪಿಡಿ

5. Kannada Kaveri costing

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೊತ್ತದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿಸಿ ಒದಗಿನಲಾಗಿದೆ.

1.			Mathu			Rs.	5.00 lakhs
	Parampare	Series-	-40 titles	costin	g		
2.	Shudda Seveya Siddalingaiah costing				Rs.	6,66.25	
3.	Mumbaruv	a thiksl	ana cost	ng	•	Rs.	1,413.00
4.	Karnataka	Nadu.	Nudi Sam	skrit	costing	Rs.	1.45.000.00

Rs.

4,500.00

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು — ಕೆಲವುಆರಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಟ್ಟ ದ್ದೀರಿ ಎಂಬುದು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಿಂದಲೇ ಅರ್ಥವಾಗುತ್ತದೆ ನಮ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 3 ಕೋಟ ಜನ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಕನ್ನಡವನ್ನೇ ಆಡಳಿತ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗುವುದೆಂದು ತಾವು ಅನೇಕ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದೀರ. ಆದರೆ ಈ ದಿಶೆಯಲ್ಲ ಈಗ ಕೆಳಗಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತ್ರು ಮೇಲ್ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರತಕ್ಕಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ಮೊದಲು ವಿಧಾನ ಸೌಧದಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಬೇಕು. ಆದಕಾರಣ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಫೇಸ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರಾಮನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಇಷ್ಟೇ ದಿವನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಟ್ರೈನಿಂಗ್ ಕೊಡುವಂತಹ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ ಇ. ವಾಜ್.—ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಸರ್ಕಾರವವರು ಒಂದು ಸುತ್ತೋಲೆಂದುನ್ನು ಹೊರ ಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಅದಷ್ಟು ಮುಟ್ಟಿಗೆ ಕನ್ನ ಡವಸ್ನೇ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮುಟ್ಟದಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕಛೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಸೆಸುನ್ನು ಮಾತ್ರ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಅದೇಶ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಇದ್ದುಸೆ ಜೊತೆಗೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೆಣಸಲಾಗಿ ಬೆರಳಟ್ಟು ಗಾರರನ್ನು ಮತ್ತು ತೀಘ್ರುಲಪಿಗಾರರನ್ನು ನೇಮಕಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಕನ್ನಡಬೆರಳಚ್ಚು ತಿಳದಿರುವವರನ್ನೇ ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕಡ್ಡಾಯ ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ.ಎಸ್. ಕೃಷ್ಣನ್. —ಈ ನ್ಯಾಯಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕ್ಯಗಾರಿಕಾ ನ್ಯಾಯಾಲಯ ಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟರೆ ತಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೆಂಬುದು ತಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ? ಮತ್ತು ವಕೀಲರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಾದ ಮಾಡಿದರೆ, ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ ಅರ್ಥ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷನಲ್ಲಿಯೇ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಒತ್ತಾಯು ಮಾಡುತ್ತಿರು ಪುದು ತಮ್ಮ ಗಗುನಕ್ಕೆ ಬಂದಿದೆಯೇ?

ಶ್ರೀಮತಿ ಇ ಇ. ವಾಜ್. _ಕನ್ನಡದಲ್ಲ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅವುಗಳನ್ನು ಸ್ಪೀಕರಿನು ಪುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಯಾರಾದರು ಹೇಳಿದರೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದರೆ ಸೂಕ್ಕ ಕ್ರಮ ಕೈ ಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಕೆಲವರು ನನ್ನ ಬಳಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಾರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ತಪ್ಪುಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಅಂಥ ನಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಅರ್ಜಿ ತಂದವರಿಗೆ ತಮಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನ್ಯಚ್ಛವಾಗಿ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಬರೆದುಕೊಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ ಬೈರೇಗಾಡ.—ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ತಾವೇ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ಆದರೆ ಅನೇಕ ಕತೆ ಭೂ ನ್ಯಾಯಮುಂಡಲಿಗಳಿಗೆ ಬೆರಳಚ್ಚು ಯುಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಹ ಚೈಪಿನ್ವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿಯ ಕೆಲನಗಳು ನ್ಥಗಿತ ವಾಗಿವೆ. ಇದಕ್ಕರ್ಲಾ ಕಾರಣವೇನು ?

ಶ್ರೀಮಾತಿ ಇ.ಇ. ವಾಜ್ – ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಮಾಹಿತಿ ಪ್ರಕಾರ 156 ಜನ ಶೀಘ್ರಲ್ಲಹಿ ಗಾರರು ಮತ್ತು 1376 ಜನ ಬೆರಳಚ್ಚುಗಾರರು ಬೇ ಬೇರೆ ಹಂತದಲ್ಲ ತ ಬೇತಿ ಪಡೆಸವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಎಸ್ ಎಸ್ ಎಲ್ ಸಿ ಅದವರು, ಪಿ ಯು ಸಿ ಆದವರು ಮತ್ತು ಬಿ.ಎ ದಿಗ್ರಿ ಅದವರು ಸಹ ಈ ಕನ್ನಡ ಶೀಘ-ಲಪಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚನ್ನು ಕ್ತಾ ಕೆಲಸ ಮಾತುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡ ಶೀಘ-ಲಪಿ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಬೆರಳಚ್ಚನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರ ಪೈಕಿ 38 ಜನ ಜೂನಿಯರ್್ನ ಮತ್ತು 89 ಜನ ಸೀನಿಯರ್ಸ್ಸ್ ಇದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಲು ನಾಯ್ಡು.—ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 59 ರೆಕ್ಕೂಟ್ಮೆಯಚ್ ಕಮಿಟಿಗಳಿವೆ. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮೂಲಕ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ರೆಕ್ರೊಟ್ಮೆಯಂಟ್ ಮಾಡುವಾಗ ಕನ್ನಡ ವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದವರನ್ನು ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವವರನ್ನು ಮಾತ್ರ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಕಮಿಟಿಗಳವರಿಗೆ ಅದೇಶ ನೀಡುತ್ತೀರಾ ?

ಶ್ರೀವುತಿ ಇ.ಇ. ವಾಪ್,—ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪಿ.ಎಸ್ ಸಿ. ಅವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಯೂನಿವರ್ನಿ ಆಯವರಿಗೆ ರೆಫರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಯಾವುದಾದರೂ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಮಾಡುವಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಭ್ಯರ್ಥಿಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬೂ ಉತ್ತರ ಬರೆಯುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವೇನು ಎಂದು ಅವರನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ.

SRI B. SATHYANARAYANA SINGH.—I may be allowed to put Supplementeries on my question. 244. as I have not put any when it was called upon some time back.

MADAM SPEAKER - Yes.